

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ**

Кафедра військової хірургії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник кафедри військової хірургії

.....
« 01 » 09

Я. ЗАРУЦЬКИЙ

2020 року

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УРОЛОГІЯ

(для лікарів загальної практики-сімейної медицини)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни професійна підготовка (обов'язкова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання денна
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

1. Опис курсу та веб-сайт його розміщення

Навчальна дисципліна «Урологія» циклу професійно-спеціальної підготовки складена відповідно до освітньої програми підготовки військових фахівців тактичного рівня (очна форма навчання).

Навчальна дисципліна «Урологія» належить до циклу обов'язкових дисциплін за освітньо-кваліфікаційний рівнем: магістр медицини; спеціальність: 222 «Медицина»; спеціалізація: загальна практика-сімейна медицина.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є урологічна патологія та травма сечостатевої системи, що актуально для лікарів ЗП-СМ з огляду на сферу їх професійної діяльності – надання первинної лікарської допомоги військовослужбовцям під час повсякденної діяльності та бойових дій.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

Режим доступу до курсу на Навчальному порталі Української військово-медичної академії (УВМА):

<https://mcdl.mil.gov.ua/course/index.php?categoryid=104>

2. Мета навчальної дисципліни

Отримання теоретичних знань, розвиток умінь та навичок лікарів СП-СМ з діагностики та надання первинної лікарської допомоги хворим з невідкладними урологічними станами та травмою сечостатевої системи у чоловіків та жінок.

3. Завдання вивчення дисципліни

удосконалення теоретичних і практичних навичок слухачами з загальних, окремих та організаційних питань військової урології в обсязі, необхідному для здійснення їх обов'язків;

розуміння суті і соціальної значимості своєї професії, бути готовим до постійного професійного зростання, отримання нових знань;

здатність до самостійного рішення професійних задач, аналізу та планування своєї професійної діяльності;

здатність науково організовувати свою працю, застосовувати комп'ютерну техніку в сфері професійної діяльності.

В результаті навчання слухачі повинні знати:

- основні принципи організації урологічної допомоги при ізольованих, поєднаних, множинних і комбінованих пошкодженнях органів сечостатевої системи;
- особливості обстеження постраждалих з пошкодженнями та захворюваннями органів сечостатевої системи;
- клініку, діагностику, принципи невідкладної допомоги і лікування найбільш поширених пошкоджень і захворювань органів сечостатевої системи;
- основні методи і засоби, які використовуються при лікуванні пошкоджень і захворювань органів сечостатевої системи;
- основні принципи консервативного лікування патології органів сечостатевої системи;
- організацію роботи військово-лікарської комісії та вимоги керівних документів щодо огляду військовослужбовців із патологією органів сечостатевої системи.

4. Очікувані результати (компетентності).

4.1. Компетентності, які набуваються під час засвоєння дисципліни:

4.1.1. Загальні компетентності

1. Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням (ЗК-3).

2. Здатність використовувати знання про основні напрямки та методи наукових досліджень для організації наукових досліджень у військово-медичній галузі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з застосуванням стандартних методик та з використанням програмно-технічних засобів (ЗК-4).

4.1.2. Спеціальні (фахові) компетентності за спеціалізацією (СК) – з врахуванням рекомендацій Всесвітньої організації сімейних лікарів.

Здатність до управління первинним контактом з пацієнтом охоплюючи весь спектр проблем із здоров'ям, ефективно і належним чином надавати первинну медичну допомогу, раціонально використовуючи наявні ресурси охорони здоров'я, здійснюючі моніторинг, оцінку, удосконалення якості та безпечності медичної допомоги (СК-1).

Здатність застосовувати пацієнт-орієнтований підхід, з урахуванням інтересів пацієнта та розглядати його проблеми в контексті існуючих обставин; надавати тривалу і безперервну допомогу, яка визначається потребами пацієнта (СК-2).

Здатність розвивати спеціальні навички вирішення проблем з урахуванням поширеності хвороб та захворюваності прикріпленого населення, надавати допомогу при захворюваннях на ранніх і недиференційованих стадіях; ефективно та раціонально використовувати діагностичні і лікувальні заходи (СК-3).

Здатність до комплексної оцінки стану пацієнта, що мають кілька медичних проблем; управляти та координувати профілактичні заходи, лікування, догляд та реабілітацію (СК-4).

Здатність до орієнтації на громаду та узгодження з наявними ресурсами медико-санітарних потреб окремих пацієнтів і медико-санітарних потреб суспільства, в якому вони живуть (СК-5)

Здатність до цілісного підходу до вирішення проблем із здоров'ям пацієнтів, враховуючи їх фізичні, психологічні, соціальні, культурні особливості (СК-6).

4.1.3. Військово-спеціальні компетентності за спеціалізацією (СКв)

Здатність до організації планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час (СКв-1)

Здатність організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час (СКв-3).

Здатність організувати і здійснювати надання невідкладної та екстреної медичної допомоги військовослужбовцям військової частини у мирний час (матеріально-технічне забезпечення) (СКв-5).

4.2. Запланований результат навчання

Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності (РНз-2).

Вміти ефективно організувати роботу в закладі первинної медичної допомоги, з урахуванням нормативної бази та правових аспектів діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря, роботу в команді, дбати про безперервний професійний розвиток (РНс-1).

Вміти проводити обстеження, лікування та надання невідкладної допомоги пацієнтам із урологічною патологією та забезпечити маршрут пацієнта (РНс-11).

Організовувати планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час (РНв-1)

Вміти організувати і здійснювати лікувально-діагностичний процес, лікувально-профілактичні заходи та заходи з військово-лікарської експертизи та донорства серед особового складу військової частини у мирний та воєнний час (РНв-3)

Організувати і надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу військовослужбовцям військової частини у мирний час (матеріально-технічне забезпечення) (РНв-5).

5. Пререквізити

Загальна та топографічна анатомія;
 Воєнно-польова хірургія (знання про бойову хірургічну травму, травматичних шок, організацію надання хірургічної допомоги на війні);
 Гінекологія.

6. Тривалість курсу

Обсяг дисципліни: 45 годин/ 1,5 кредити ЄКТС.

Лекцій: 2 години

Практичних занять: 22 годин

Форма контролю: диференційний залік

Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»: 15 робочих днів.

Мова викладання: українська.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні та спеціальні методи дослідження органів сечової та статеві системи.

Тема 2. Неспецифічні запальні захворювання органів сечової та статеві системи.

Тема 3. Специфічні запальні захворювання органів сечової та статеві системи.

Тема 4. Сечокам'яна хвороба.

Тема 5. Пухлини органів сечової системи.

Тема 6. Пошкодження сечової та статеві системи.

7. Інформація про викладача

Савицький Олександр Федорович, кандидат медичних наук, доцент кафедри військової хірургії.

Контактна інформація: e-mail: sasha101@bigmir.net; тел. +380445218567

8. Методи викладання

Денна форма навчання:

– фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

– індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ділова гра, кейс-метод.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснювальний (викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»,

- репродуктивний головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача,
- проблемного викладу (використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачами способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички сучасного клінічного мислення)

- частково-пошуковий (евристичний) (для досягнення мети поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо діагностики та лікування захворювань нервової системи, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач.

- дослідницький. є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду лікарської діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку).

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка..

9. Політика курсу

Відвідування занять під керівництвом викладача є обов'язковим.

При пропуску заняття слухачем з поважної причини, на наступному занятті тьютор опитує слухача з відповідної теми з виставленням оцінки. Відробка зараховується при позитивній оцінці.

При пропуску заняття слухачем з неповажної причини, тьютор повідомляє про це начальнику курсу та начальнику кафедри для прийняття дисциплінарного рішення. При подальшому допуску слухача до занять, тьютор опитує слухача з відповідної теми з виставленням оцінки, а слухач готує і представляє аудиторії реферат на актуальну тему вивчаємої дисципліни. Відробка зараховується при позитивній оцінці.

До заліку допускаються слухачі без пропусків занять та з відпрацьованими пропусками.

10. Види контролю знань та методи їх проведення

Поточний контроль: усне опитування – на кожному занятті, вибірково; письмовий експрес контроль – на семінарському занятті, всі слухачі; виступи при обговоренні питань на практичних заняттях – доповідь реферату за індивідуальним завданням.

Модульний контроль: контрольне завдання в кінці змістовного модулю, всі слухачі.

Самоконтроль: питання самоконтролю до кожної теми.

Методи підсумкового контролю: диференційний залік.

11. Шкала оцінок

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних, семінарських занять та групової вправи, дорівнює 60 балів. За диференційований залік слухач може набрати максимально 40 балів.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни «Урологія» складається з балів, що він отримує під час вивчення дисципліни:

відповіді на 2 семінарських заняттях;

виконання 10 практичних завдань;

проведення заліку з оцінкою.

Система оцінювання за дисципліну

Робота на практичних та семінарських заняттях з дисципліни «Урологія».

Оцінка за одну відповідь дорівнює:

- повне та самостійне виконання практичного завдання
або повна та обґрунтована відповідь на запитання 5;
- неповне, але самостійне виконання практичного завдання
або повна відповідь на запитання 4;
- виконання практичного завдання за допомогою викладача
або неповна відповідь на запитання 3;
- слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть
за допомогою викладача або відсутня відповідь на
запитання 2.

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях

дорівнює:

$$12 \times 5 = 60$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять з дисципліни, дорівнює:

$$12 \times 3 = 36$$

Критерії оцінювання занять з дисципліни

Тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Тема 1	10	6
Тема 2	10	6
Тема 3	10	6
Тема 4	10	6
Тема 5	10	6
Тема 6	10	6
Всього	60	36
Диференційований залік	40	24
Разом сума балів	100	60

Умови допуску до диференційованого заліку

Залік з оцінкою складається після завершення вивчення всіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

Слухач допускається до **заліку з оцінкою**, якщо він до його початку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та при вивченні дисципліни набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (36 балів).

Критерії оцінювання заліку з оцінкою

Максимальна кількість балів, що може отримати слухач при складанні заліку з оцінкою 40, а мінімальна – 24.

Критерії	Бали
повна відповідь на питання білету	40
не повна відповідь на питання білету	32
часткова відповідь на питання білету	24
відповідь на питання білету містить грубі помилки	0
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з навчальної дисципліни за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни визначається як сума

рейтингового балу, що слухач набрав протягом навчальних занять та рейтингового балу за результатами відповідей на заліку з оцінкою.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни переводиться згідно з таблицею.

Рейтингова оцінка	Відсоткове співвідношення	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	90-100	A	відмінно
89-75	75-89	B,C	добре
74-60	60-74	D, E	задовільно
нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати слухач	менше 60	FX, F	незадовільно

Навчальна дисципліна зараховується слухачу, якщо він набрав не менше 60 балів.

Отримані результати вносить до відомості обліку успішності.

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни "Урологія"

№ з/п	Види навчальних занять	Кількість годин	Номери семестрів, назва змістового модуля, тем і занять, навчальні питання	Матеріально-технічне забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Загальні та спеціальні методи дослідження органів сечової та статеві системи					
1	Семінарське заняття	2	Аналіз сечі звичайний, за Нечипоренко, в трьох порціях, бактеріологічні дослідження сечі. Мікроскопія секрету передміхурової залози. Мікроскопія еякуляту. Масаж передміхурової залози. Катетеризація сечового міхура (показання, протипоказання, техніка виконання). Цистоскопія (показання та протипоказання). Ультрахвильове дослідження нирок, сечового міхура, передміхурової залози, яєчок. Оглядова та екскреторна урографія. Комп'ютерна томографія органів сечостатевої системи. Радіонуклідні методи дослідження.	1. План семінарського заняття 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 24 - 53 5 - С. 56 - 102
2	Практичне заняття	2	Мікроскопія еякуляту. Масаж передміхурової залози. Катетеризація сечового міхура (показання, протипоказання, техніка виконання). Цистоскопія (показання та протипоказання). Ультрахвильове дослідження нирок, сечового міхура, передміхурової залози, яєчок. Оглядова та екскреторна урографія. Комп'ютерна томографія органів сечостатевої системи. Радіонуклідні методи дослідження.	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 24 - 53 5 - С. 56 - 102
Тема 2. Неспецифічні запальні захворювання органів сечової та статеві системи					

3	Лекція	2	Гострий пієлонефрит. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика. Особливості прояву гострого пієлонефриту у дітей, літніх людей, хворих на цукровий діабет та вагітних. Уросепсис. Апостоматозний нефрит, карбункул нирки, абсцес нирки. Лікування гострого пієлонефриту. Показання до термінової операції. Методи хірургічного лікування. Хронічний пієлонефрит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка та діагностика, методи лікування. Ускладнення та наслідки хронічного пієлонефриту. Гострий паранефрит. Клініка, діагностика, методи хірургічного лікування. Гострий цистит. Клініка, діагностика, методи лікування. Гострий уретрит. Етіологія, патогенез, класифікація, методи діагностики і лікування. Гострий простатит. Клініка, діагностика, методи лікування. Гострий епідидиміт. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, показання до хірургічного лікування.	1. Текст лекції. 2. Набір схем, таблиць. 3. Набір слайдів.	4 – С. 54 - 87 5 - С. 154 - 200
4	Практичне заняття	4	Хірургічне лікування, операції, післяопераційний період у хворих з неспецифічними запальними захворюваннями органів сечової та статеві системи	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 54 - 87 5 - С. 154 - 200
Тема 3. Специфічні запальні захворювання органів сечової та статеві системи					
5	Семінарське заняття	2	Етіологія, патогенез, класифікація туберкульозу нирок. Клінічні прояви. Методи діагностики. Сучасні методи лікування. Етіологія, патогенез, класифікація туберкульозного епідидиміту. Клініка, діагностика, методи лікування.	1. План семінарського заняття 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 88 – 102 5 - С. 201 - 217
6	Практичне заняття	4	Ведення передопераційного та післяопераційного періоду у хворих із специфічними запальними захворюваннями органів сечової та статеві системи	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 88 – 102 5 - С. 201 - 217
Тема 4. Сечокам'яна хвороба					

7	Семінарське заняття	2	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, методи лікування. Показання до хірургічного лікування. Види хірургічних втручань. Дистанційна ударно-хвильова літотрипсія (показання та протипоказання). Реабілітація хворих. Військово-лікарська експертиза.	1. План семінарського заняття 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 103 - 120 5 - С. 218 - 241
8	Практичне заняття	4	Ведення передопераційного та післяопераційного періоду у хворих із специфічними запальними захворюваннями органів сечової та статеві системи	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Рентгенограми хворих. 4. Тематичні хворі.	4 – С. 103 - 120 5 - С. 218 - 241
Тема 5. Пухлини органів сечової системи					
9	Лекція	2	Пухлини нирок. Класифікація, клінічні прояви, сучасні методи діагностики, методи лікування. Пухлини сечового міхура. Класифікація, клінічні прояви, методи діагностики і лікування. Аденома передміхурової залози. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, сучасні методи лікування. Рак передміхурової залози. Патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, сучасні методи лікування. Пухлини яєчка. Патогенез, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики, сучасні методи лікування. Реабілітація хворих. Військово-лікарська експертиза.	1. Текст лекції. 2. Набір схем, таблиць. 3. Набір слайдів.	4 – С. 121 - 144 5 - С. 276 - 326
10	Семінарське заняття	2	Пухлини нирок. Класифікація, клінічні прояви, сучасні методи діагностики, методи лікування. Пухлини сечового міхура. Класифікація, клінічні прояви, методи діагностики і лікування. Аденома передміхурової залози. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, сучасні методи лікування. Рак передміхурової залози. Патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, сучасні методи лікування. Пухлини яєчка. Патогенез, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики, сучасні методи лікування.	1. План семінарського заняття 2. Набір схем, таблиць. 3. Слайди. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	4 – С. 121 - 144 5 - С. 276 - 326
11	Практичне заняття	6	Ведення передопераційного та післяопераційного періоду у хворих з пухлинами органів сечостатевої системи	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 3. Рентгенограми хворих. 4. Тематичні хворі.	4 – С. 121 - 144 5 - С. 276 - 326
Тема 6. Пошкодження сечової та статеві системи					

12	Лекція	2	Пошкодження нирок та сечоводів. Класифікація, клінічні прояви, діагностика, методи лікування, показання до хірургічного лікування. Особливості хірургічної тактики. Методи дренування нирок та навколо ниркової клітковини. Пошкодження сечового міхура. Методи хірургічного лікування. Класифікація, клінічні прояви, діагностика. Методи дренування клітковини таза. Пошкодження сечівника. Класифікація, клінічні прояви, методи діагностики, методи хірургічного лікування. Показання до накладання первинного шва. Пошкодження чоловічих статевих органів. Класифікація, клініка, діагностика. Особливості лікування. Реабілітація хворих. Військово-лікарська експертиза.	1. Текст лекції. 2. Набір схем, таблиць. 3. Набір слайдів.	1 – С. 339 – 358 2 – С. 423 - 436 5 - С. 242 - 275
13	Семінарське заняття	2	Пошкодження нирок та сечоводів. Класифікація, клінічні прояви, діагностика, методи лікування, показання до хірургічного лікування. Особливості хірургічної тактики. Методи дренування нирок та навколо ниркової клітковини. Пошкодження сечового міхура. Методи хірургічного лікування. Класифікація, клінічні прояви, діагностика. Методи дренування клітковини таза. Пошкодження сечівника. Класифікація, клінічні прояви, методи діагностики, методи хірургічного лікування. Показання до накладання первинного шва. Пошкодження чоловічих статевих органів. Класифікація, клініка, діагностика. Особливості лікування. Реабілітація хворих. Військово-лікарська експертиза.	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	1 – С. 339 – 358 2 – С. 423 - 436 5 - С. 242 - 275
14	Практичне заняття	2	Ведення передопераційного та післяопераційного періоду у хворих з пошкодженнями органів сечостатевої системи	1. Методична розробка на практичне заняття. 2. Набір схем, таблиць. 4. Рентгенограми хворих. 5. Тематичні хворі.	1 – С. 339 – 358 2 – С. 423 - 436 5 - С. 242 - 275

13. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Загальні та спеціальні методи дослідження органів сечової та статеві системи.

Оглядова та екскреторна урографія. Комп'ютерна томографія органів сечостатевої системи. Радіонуклідні методи дослідження.

Тема 2. Неспецифічні запальні захворювання органів сечової та статеві системи.

Військово-лікарська експертиза. Реабілітація хворих з неспецифічними запальними захворюваннями органів сечової та статеві системи.

Тема 3. Специфічні запальні захворювання органів сечової та статеві системи.

Військово-лікарська експертиза. Реабілітація хворих із специфічними запальними захворюваннями органів сечової та статеві системи.

Тема 4. Сечокам'яна хвороба.

Знати методи сучасного консервативного лікування сечокам'яної хвороби, та основні методи малоінвазивного і операційного лікування та показання до них.

Тема 5. Пухлини органів сечової системи.

Мати уявлення про комплексне лікування пухлин сечостатевої системи: роль та місце хірургічного методу, хіміо- та променевої терапії.

Тема 6. Пошкодження сечової та статеві системи.

Знати методики катетеризації сечового міхура м'якими катетерами; пункційної епіцистостомії сечового міхура; пробу Зельдовича.

14. Питання до заліку

- 1) Дайте визначення поняттям невідкладні урологічні стани.
- 2) Що таке анурія?
- 3) Перерахуйте і дайте коротку характеристику стадіям гострої ниркової недостатності.
- 4) Дайте визначення поняттям гостра затримка сечі, дизурія.
- 5) Які є види та основні техніки гемостазу при макрогематурії?
- 6) Невідкладна допомога при нирковій коліці.
- 7) Які існують показання до нефроектомії?
- 8) Яка послідовність ревізії нирки?
- 9) Особливості операційної тактики у поранених і травмованих щодо заочеревинної гематоми.
- 10) Показання до застосування елементів тактики контролю ушкоджень при ушкодженні сечового міхура.
- 11) Показання до застосування та техніки контролю ушкоджень при травмі нирки.
- 12) Класифікація ушкодження сечового міхура.

15. Рекомендована література:

Основна (базова)

1. Воєнно-польова хірургія (підручник) / за ред. проф. Я.Л. Заруцького, проф. В.М. Запорожана - Одеса: «Медуніверситет», 2016. – 415с.
2. Воєнно-польова хірургія. Практичний і навчальний посібник / [Я. Л. Заруцький, В. Я. Білий, В.М. Денисенко та ін.] за ред. Я. Л. Заруцького, В. Я. Білого; - Київ: Фенікс, 2018. 544 с.
3. Рекомендації Європейської асоціації урологів 2017р.
4. Пасечніков С.П., Зайцев В.І. Урологія для сімейного лікаря (довідник лікаря) // К.: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2013.- 248 с.
5. Урологія / за ред. С.П.Пасечнікова.- Вінниця: Нова Книга, 2013.- 432 с.

Допоміжна

6. Возіанов О.Ф., Люлько О.В. Урологія. – К.: Медицина, 2000. – 3 тома.
7. Шевцов И.П. Повреждение органов мочеполовой системы. – Л.: Медицина, 1982. – 328 с.
8. Возианов О.Ф. с соавт. Воспалительные заболевания мочевых органов. – К.: Медицина, 1987.
9. Шевцов И.П., Глухов Ю.Д. Неотложная урологическая помощь в практике военного врача. – Л.: ВМА им. С.М. Кирова, 1998. – 436 с.
10. Люлько А.В. с соавт. Атлас операций на органах мочеполовой системы. – К.: Медицина, 1972. – 454 с.
11. Люлько А.В. Пиелонефрит. – К.: Медицина, 1984.
12. Люлько А.В. Циститы. - К.: Медицина, 1983.
13. Пытель Ю.А., Золотарев И.И. Неотложная урология. – К.: Медицина, 1985. – 454 с.
14. Люлько А.В. с соавт. Повреждения органов мочеполовой системы. – К.: Медицина, 1999. – 354 с.
15. Пытель Ю.А., Золотарев И.И. Ошибки и осложнения при рентгенологическом исследовании почек и мочеполовых путей. – К.: Медицина, 1987.
16. Ерохин И.А., Нечаев Э.А. Военно-полевая хирургия. Учебник. – СПб.: ВМА, 1994. – 540 с.
17. Шевцов И.П. Военная урология. Учебник. – Л.: ВМА им. С.М. Кирова, 1998. – С. 337-389.

Інформаційні ресурси

Перелік ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі «Інтернет» для освоєння дисципліни:

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/a#Find> - законодавча база України;
2. <http://www.ligazakon.ua/ru/> - законодавча база України;
3. http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm - сайти наукових бібліотек України;

4. <http://www.nbuv.gov.ua/> - сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;
5. <http://www.library.gov.ua/> - сайт Національної медичної бібліотеки України.
6. <http://www.studentlibrary.ru>,
7. <http://www.studmedlib.ru>,
8. <http://www.eLibrary.ru>

Провідні лектори:

Доцент кафедри військової хірургії ФПІК УВМА

О. САВИЦЬКИЙ